

MAFFIUS

MAFFIUS, maandelijks verschijnend informatie- en
opiniebulletin van de Rijksuniversiteit Limburg

Maffius nr. 8

5e jaargang, september '79



"MAASTRICHTSE" STUDENTEN ZOEKEN NOG STEEDS ONDERDAK!

INHOUDSOPGAVE:

	pag.:
Nieuw redaktielid	1
Advertentie student redaktielid	1
Kanttekeningen bij de nota "Juridische Studierichting"	2
Koffie RL	6
Serie Hoger Onderwijs: Kritiek op de twee-fasen structuur	8
Energie - geloof het maar nie	12
-----	-----

Officiële informatie:

Ter inzage	13
Publicaties, voordrachten, reizen en congressen	13
Leden delegatie RL in Academische Raad	14
Georganiseerd Overlegorgaan	15
Schets van een juridische opleiding aan de RL 2	17
-----	-----
Tentoonstelling zinkwistaking 1929	22
Studium Generale	24
De Telemaf	26
Mededelingen	27
Stadsschouwburg Maastricht	28

redactieleden Maffius

Ton Schmidt
Kees Schröer
Kees Ruissen
Ger v.d. Vusse
Hans Adriaanse
Jan Muytjens
Jan Duijzers
Henny Peltenburg
Sibille Berden
Joep Offermans

Vijverdal
Biomedisch Centrum
Elizabeth-Huis
Hoofdgebouw
Studenten
Redaktiesekretaresse
Adviseur

Eindredakteur en speciaal
verslaggever : Kees Ruissen
Redactieadres : Sibille Berden
Elizabeth-Huis
K 114, tst. 427
Druk : reprografie RL
AV-groep : K00: lay-out, illus-
traties en voor-
bereiding drukw.

” van de redactie

Het eerste nummer van een nieuw studiejaar: daar dienen enkele passende opmerkingen bij geplaatst te worden.

Allereerst een welkom aan de nieuwe eerste-jaars, voorzover zij deze Maffius tenminste al toegestuurd gekregen hebben. Als de verzending op basis van ons nieuwe adressenboekje geschied is, zijn zij echter waarschijnlijk niet de enigen die Maffius moeten missen, want er rammelt hier en daar nog al wat aan dit produkt van het registratie-virus. Een aantal studenten heeft wellicht nog niet eens een adres in Maastricht of omstreken, omdat ook dit jaar de kamernood weer nijpende blijkt te zijn, zo nijpend zelfs, dat men in een enkel geval zelfs deur aan deur aanbelt om te vragen of er misschien iets vrij is.

Publiciteit is er, lijkt mij, voldoende aan gegeven; zou er wellicht iets mis zijn met de Limburgse gastvrijheid?

Kortgeleden ontvingen we ook de nieuwe studiegids voor 1979/1980 (een fraai verzorgd werkje overigens).

Vanzelfsprekend staat ook de redactie van dit blad daarin vermeld; de oplettende lezer zal echter gemerkt hebben dat Wim Hermens daar nog bij staat, terwijl hij in de kop van deze pagina ontbreekt.

Ik heb geprobeerd u zachtkens voor te bereiden: inderdaad, Wim heeft de redactie verlaten, hoewel hij één van de weinige ex-redacteuren is die wél in Maastricht blijft.

Wim, zeer bedankt voor het vele werk dat je, als redakteur van het eerste uur voor Maffius gedaan hebt, en de kritische noten die je, op de vaak juiste toonhoogte, hebt geplaatst.

Hij heeft overigens toegezegd dat we nog van hem als gastschrijver zullen horen.

Gelukkig hebben we al een nieuwe B.M.C.-er bereid gevonden om het opengevallen gat meer dan te dichten in de persoon van Ger van der Vusse. Ook voor hem dus een hartelijk welkom namens de redactie van Maffius, dat niet alleen een opinie- en mededelingenblad is, maar indien nodig ook als nieuwsblad zijn mannetje staat. Lees verder!

”

nieuw redactielid

GER VAN DER VUSSE.



De nog jonge Rijksuniversiteit Limburg kent reeds een groot aantal tradities. Het streven naar een evenredige vertegenwoordiging uit de verschillende lokaties in commissies, praatgroepen en andere samenscholingen is er één van.

Zo ook de redactie van Maffius. De plaats die vrijkwam door het vertrek van Wim Hermens diende opgevuld te worden door een andere BMC-er. Naar de reden van dit streven kan ik slechts gissen: gezamenlijk op de winkel passen, voorkomen dat de ene lokatie de andere een loer draait, op de hoogte blijven van elkaars roddel, enz. Het blijft me duister.

Hoewel ik Wim opvolg in de redactie, zal ik zijn journalistieke manier van werken niet voortzetten. Ik mis zijn scherpe pen, zijn vermogen om de zaken haarfijn te ontleden en de (soms kwalijk riekende) kern bloot te leggen. Ik ben daarvoor te mild, te zachtmoedig. Geen felle polemieken zal ik oproepen, nooit zal ik de handen van een kroondocent om mijn nek voelen daags na het verschijnen van Maffius en de bijnaam 'Chief Ironside' zal mij bespaard blijven.

Het belangrijkste motief om toe te treden tot de redactie is om te zorgen dat Maffius een goed studentenblad wordt. Geredigeerd en volgeschreven door studenten. Een blik op de lijst van de huidige redactieleden leert ons dat we nog ver van dit doel verwijderd zijn. Een illustere groep van WP-ers en TAS-sers. De snelste en meest efficiënte weg om het doel te bereiken lijkt mij die van de Verelendung toe. In die zin hoop ik de komende tijd een bijdrage aan ons schoolblad te kunnen leveren.

advertentie

student redactielid

vereist L.T.S.-elektrotechniek. Bij voorkeur enige ervaring met bovengenoemde werkzaamheden.

salaris bij indiensttreding maximaal f 5.116,- bruto per maand. Een verdere salarisuitloop is onmogelijk.

inlichtingen over deze functie kan worden ingewonnen bij Sibille, toestel 427.

Zij die belangstelling voor de aangeboden functie hebben kunnen de brochure over de basisfilosofie van de Rijksuniversiteit Limburg aanvragen bij de Dienst Personele Zaken en Studentenbelangen, tst. 349.

Schriftelijke sollicitaties onder duidelijke vermelding van het betreffende vakaturenummer op brief en envelop binnen 14 dagen te richten aan de redactie van Maffius van de Rijksuniversiteit Limburg.



Rijksuniversiteit Limburg

kanttekeningen bij de nota 'juridische studierichtingen'

Eind juli van dit jaar verscheen de nota "*Schets van een juridische studierichting aan de Rijksuniversiteit Limburg*". Daarmee werd een verdere stap gezet in de richting van verdere uitbouw van onze instelling tot een universiteit met een verscheidenheid aan studierichtingen. Dat is een voortreffelijke zaak en het uitbrengen van deze nota valt dan ook ten zeerste toe te juichen. Wèl moet bij dit alles worden bedacht, dat de *beslissingen* over een nieuwe studierichting op het nationaal-politiek niveau liggen, en dat er - gegeven de sombere toestand van 's rijks financiën - nog heel wat politieke druk nodig zal zijn voordat de nieuwe opleiding een feit is. Daarover in de uitleiding van dit artikel meer.

In het onderstaande wil ik, geheel à titre personnel, enkele kanttekeningen plaatsen bij de uitgebrachte nota.

ONTSTAANSGESCHIEDENIS

Om enig inzicht te krijgen in de kern van de nota, is het van belang om hier allereerst de ontstaansgeschiedenis ervan weer te geven. Het begin ligt bij een artikel in het Nederlands Juristenblad van 13 mei 1978 onder de titel "*De medische Fakulteit in Maastricht en de juridische opleiding*", geschreven - op eigen initiatief - door mr. Cohen (medewerker van o.m. de juridische fakulteit van de R.U. Leiden) en dr. Crombag (hoofd van het Bureau Onderzoek van Onderwijs van dezelfde instelling). In het artikel werd aangegeven, dat het onderwijs-systeem van onze medische fakulteit zich voortreffelijk leent voor een soortgelijke aanpak van een juridische opleiding. De grote toeloop van juridische studenten maakt een nieuwe opleiding noodzakelijk, en verder zou "...deze negende fakulteit in Maastricht een onderkomen moeten vinden, gezien de traditie die daar nu al gevestigd is".

Een nieuwe prikkel tot het ontwikkelen van plannen voor verdere uitbouw van onze instelling kwam bij de hoorzitting, die de Bijzondere Kamerkommissie voor de Perspektievennota op 4 september 1978 in Maastricht hield. De kamerkommissie drong er bij die gelegenheid op aan, om snel met voorstellen te komen, opdat de Tweede Kamer enkele concrete handvaten zou hebben bij het debat over de Perspektievennota.

Eerder al had een werkgroep in opdracht van het College van Bestuur "terreinverkenningen" verricht voor de verdere uitbouw. Op 1 februari 1979 werd een nota van het College van Bestuur over uitbouw in de Universiteitsraad besproken; in deze nota werd de juridische opleiding als een van de mogelijkheden genoemd.

Medio april van dit jaar verscheen een memorandum van de heren Cohen en Crombag geschreven op verzoek van het College van Bestuur, en getiteld "De contouren van een juridische fakulteit aan de R.U. Limburg".

Op 17 mei werd dit rapport besproken in een bijeenkomst van het College van Bestuur en de schrijvers, dr. Tans, en een aantal leden van de kommissie O. & W. van de Universiteitsraad.

Op basis van deze bespreking werd door dr. Tans een nota geschreven, die door het College van Bestuur aan de Universiteitsraad werd aangeboden. Op 21 juni j.l. ging de raad met deze nota akkoord. De uitgebrachte "schets van een juridische studierichting" is het uiteindelijke produkt van de hierboven aangegeven werkzaamheden en bijeenkomsten.

INHOUD VAN DE STUDIE

Zoals gezegd, zal de nieuwe opleiding bestaan uit een probleemgerichte aanpak. Daarop hoeft hier niet verder te worden ingegaan, want de lezer is met die aanpak uiteraard bekend. Een probleem doet zich echter voor bij de omvang van de onderwijsgroepen. Het ministerie wil nl. vasthouden aan een verhouding staf:studenten van 1:35. Het is duidelijk, dat daarmee het werken in de onderwijsgroepen een totaal ander karakter krijgt dan het werken

in de onderwijsgroepen van de medische fakulteit. Vermoedelijk zullen de bijeenkomsten van de onderwijsgroepen gaan lijken op wat elders "werkgroepen" heet, en misschien zullen zij zelfs gaan lijken op - o, gruwel - *hoorcolleges*.....!

Een gegeven daarbij is en blijft de relatief kleine omvang van de wetenschappelijke staf; op die staf zal toch al een groot beroep worden gedaan bij de vaardigheidstrainingen als het verwerven van informatie, het schrijven van een juridisch beoog, het luisteren naar - en ondervragen van cliënten, e.d., en bij het afnemen van examens. Als examen-systeem wordt nl. voorgesteld (bij de afsluiting van een thema) ".....een toets, die deels uit meer-keuze-vragen bestaat, deels uit essay-vragen" (pag.27). Het verwerken en beoordelen van dat laatste is aanmerkelijk arbeids-intensiever dan het eerste. Duidelijk is, dat bij de oplossing van dit probleem andere keuzes moeten worden gedaan dan bij dezelfde vraag binnen de medische fakulteit. Onoverkomelijk is de gegeven staf-student ratio gelukkig niet.

Een meer principiële kwestie is aan de orde bij de inhoud van de studie. Bij de keuze van thema's als wonen, werknemen ondernemen consumeren, leven en gezondheid e.d. staat centraal - net als in de medische opleiding - het leren oplossen van problemen, waarmee de afgestudeerde jurist later te maken krijgt. Anders gezegd: centraal staat het *praktisch nut*. (Daar is uiteraard niets tegen, en alles vóór). Maar moet daarmee de kous af zijn? Naar mijn mening niet: een afgestudeerde jurist moet m.i. ook bekend zijn met zaken als rechtsfilosofie, de kernzaken van het staatsrecht, de historische ontwikkeling van het straf- en strafprocesrecht,

problemen van legaliteit (:zijn de beslissingen in overeenstemming met de wetten en de regels van een land?) versus legitimiteit (:zijn de beslissingen in overeenstemming met het rechtsgevoel van de burgers van een land?) - om maar eens een paar voorbeelden te noemen. In de nota wordt daaraan enige aandacht gegeven d.m.v. de thema's "vrijheid en dwang", "funktioneren van de overheid", en "Europa" (pag. 13 en 14). Maar in een blok van 6 weken kan uiteraard slechts globaal aandacht worden besteed aan wezenlijke zaken uit het staatsrecht, de rechtsfilosofie, e.d. Toch is de nodige kennis van zulke zaken m.i. van wezenlijk belang, wil de afgestudeerde niet uitsluitend een "rechtshelper" zijn. (De *vorm*, die voor het aanbrengen van dit surplus wordt gekozen, is van ondergeschikt belang). Met het aanbrengen van dit surplus boven de direkte, praktisch-gerichte thema's wordt de studie pas werkelijk een *universitaire* studie, i.p.v. een beroepsopleiding. Dit onderwerp mag dan ook wat mij betreft nog wel eens duchtig worden besproken en bediscussieerd, alvorens er principe-beslissingen worden genomen.

ORGANISATORISCHE KANTEN

Moet de nieuwe opleiding een studierichting worden binnen de Algemene Fakulteit, of is een "juridische fakulteit" wenselijk?

In de nota wordt nog eens weergegeven, wat destijds de overweging was, om náást de medische fakulteit een algemene fakulteit in het leven te roepen. De algemene fakulteit zou de "paraplu" worden, waaronder nieuwe studierichtingen tot leven zouden komen, ofwel ".....het kader, waarin de verdere ontwikkeling van de RL zich in overleg met de rijksoverheid zou kunnen ontwikkelen (pag.34). Dat was destijds een uiterst slimme zet op het schaakbord van de opzet van de RL (want het ministerie wilde persé niet een sociale fakulteit), en ook nu is het een respectabel uitgangspunt. Maar er zijn echter argumenten, die pleiten tegen plaatsing binnen de Algemene fakulteit. Een overweging van interne aard is allereerst de prak-

kanttekeningen bij de nota

tische overweging, dat plaatsing binnen de Algemene Faculteit ongetwijfeld een overbelasting betekent voor het Faculteit-Bestuurs-overleg A.F. Het F.B.O. heeft nu al de handen meer dan vol aan het tot ontwikkeling brengen van de studierichtingen binnen de Sociale Gezondheidskunde. Als daarnaast het F.B.O. zich ook nog moet gaan bezig houden met de opbouw van de juridische opleiding, (die in september 1982 van start moet gaan!) dan ontstaat het levensgrote gevaar, dat géén van beide de volle 100 % aandacht krijgen.

Daarnaast ontstaan er ook grote bestuurlijke problemen. Moeten mensen, afkomstig uit medische en paramedische capaciteitsgroepen, zich gaan bezighouden met specifiek juridische zaken? Moet straks een Faculteitsraad, waarin ook studenten in de sociale gezondheidkunde zullen zitten, beslissingen gaan nemen over inhoudelijke zaken als het juridisch onderwijs? Deze vragen stellen is ze beantwoorden.

De eerste overweging van externe aard sluit aan bij de laatst gestelde vraag. Ongetwijfeld zal de nieuwe opleiding door z'n afwijkende vorm verzet oproepen vanuit de gevestigde juridische wereld. Dat verzet is al bekend uit de tijd van Commissie Voorbereiding Medische Faculteit Maastricht, en de mensen van het eerste uur onder ons weten langzamerhand wel, hoe zij alle kritiek moeten pareren. Maar het verzet richtte zich destijds tegen de afwijkende inhoud, niet tegen de vorm (:de medische faculteit).

Wanneer voor de juridische opleiding naast een afwijkende inhoud ook een afwijkende vorm wordt gekozen, zal alle kritiek op de inhoud zich daarnaast ook nog richten op de vorm, waarmee de levenskansen van het pril-geplante boompje niet worden versterkt. Problemen creëren waar ze niet nodig zijn, is zinloos.

Er is een tweede overweging van externe aard, die pleit vóór een juridische faculteit, betreft het zgn. "civiel effect". Het gaat hier om de gevolgen, die de wet toekent aan het behaalde diploma, zoals toelating tot de rechterlijke macht, en

toelating tot de advocatuur. De wet staat dit thans toe aan afgestudeerden van juridische faculteiten (zij het niet voor alle afstudeerrichtingen); het is zeer onzeker, of de wet zulks ook toestaat aan afgestudeerden van de juridische opleiding binnen de Algemene Faculteit. Een wetswijziging is in ieder geval een moeizame en tijdrovende zaak.

Ongetwijfeld komt hierbij de vraag op of een aparte faculteit nog wel te rijmen is met de matrix-organisatie. Naar mijn mening is dat wél het geval: een pleidooi voor een juridische faculteit is nog geen pleidooi voor een faculteit-met-gewapend-betonnen-grenzen! Integendeel, de matrix-organisatie is zeer wel te rijmen met meerdere faculteiten, mits in die faculteiten de bereidheid tot samenwerking aanwezig is, én er duidelijke regels zijn om dat te bewerkstelligen. Er zullen dan de nodige regels en afspraken nodig zijn voor de inbreng vanuit de diverse capaciteitsgroepen in de onderwijs- en onderzoeksprogramma's, én een duidelijke beslissingsbevoegdheid van een beroepsinstelling in geval van gebrek aan overeenstemming over die benodigde inbreng.

In de nota wordt ook de mogelijkheid van een juridische faculteit opengehouden: "*Mocht het echter na overleg noodzakelijk blijken te zijn te kiezen voor het onderbrengen van een juridische studierichting in een afzonderlijke faculteit, dan zullen tegelijk die maatregelen moeten worden getroffen, die het mogelijk zullen maken dat het verkeer tussen de faculteiten zo onbelemmerd mogelijk zal kunnen verlopen, opdat ongewenste facultaire barrières niet in de weg kunnen staan aan samenwerking tussen alle daarvoor in aanmerking komende capaciteit waarover de RL beschikt*". (pag. 35)

Bij dit alles moet worden bedacht, dat discussie's over een organisatievorm grotendeels papieren discussies zijn. Een organisatie staat of valt nu eenmaal met de mensen, die ermee moeten werken. Een bepaalde vorm van organisatie kan er op papier nog zo mooi uitzien, maar als de mensen in zo'n organisatie er niet mee kunnen

werken (dan wel niet mee willen werken), dan blijft zo'n organisatie-model niet meer dan wat fraai beschreven velletjes papier. In dit verband is het dan ook zinvoller om bij de organisatie van de juridische opleiding eens kritisch te kijken naar de ervaringen die tot op heden met de matrix-organisatie zijn opgedaan, dan om een of andere ideale vorm van organisatie op papier te ontwerpen.

KANSEN EN MOGELIJKHEDEN.

Hoe groot is nu de kans, dat de voorgestelde opleiding inderdaad werkelijkheid gaat worden?

Een schatting is uiteraard moeilijk te maken, maar er zijn wél een paar harde, zakelijke argumenten aan te voeren vóór de start van een juridische opleiding in Maastricht - argumenten waar noch minister Pais, noch het gehele kabinet om heen kunnen (en dat zo'n beslissing alléén op het nationaal-publieke vlak genomen wordt, is langzamerhand wel duidelijk).

Er is allereerst de grote toeloop van studenten naar de bestaande juridische fakulteiten. Voor het eerst is er een studentenstop afgekondigd (voor het studiejaar '79-'80), omdat het aantal aanmeldingen liefst 600 hoger is dan het aantal beschikbare plaatsen (4700-4100). De grote universiteiten kunnen de grote aantallen niet meer aan (in Leiden worden de examens letterlijk in een *veemarkt* afgenomen!) en de vestiging van een fakulteit in Maastricht betekent een aanmerkelijke verlichting van de druk.

In de tweede plaats sluit de opleiding voortreffelijk aan bij de wensen vanuit de rechterlijke macht en de advocatuur, om tot een geëigende opleiding voor deze functie's te komen (waarmee tegelijk de vraag beantwoord is, of er wel plaats op de arbeidsmarkt is voor de afgestudeerden.)

In de derde plaats is er binnen de RL al de infrastructuur voor een nieuwe opleiding aanwezig in de vorm van ondersteunende algemene diensten, audio-visuele apparatuur, een bibliotheek met een -bescheiden- kollektie juridische literatuur, enz.

In de vierde plaats is een juridische opleiding relatief goedkoop. De kosten bestaan uit "mensen" en "boeken", dure laboratoria en dure apparatuur zijn niet nodig! In de nota is duidelijk aangetoond, dat de financiering in ieder geval van 1980 (:f1,6 miljoen) t/m 1984 (:f8,7 miljoen) géén probleem hoeft te zijn.

In de vijfde plaats is er de motie van de Tweede Kamer, aangenomen bij de behandeling van de Perspectievennota in december vorig jaar, dat de RL moet uitgroeien tot een instelling van 600 à 7000 studenten rond 1990. Bij een omvang van zo'n kleine 1700 studenten in de stabiele fase is een stap op weg gezet in de richting van vervulling van deze wens.

En last, but not least is er de slechte economische toestand van Zuid-Limburg. Vestiging van de juridische opleiding in Maastricht betekent enig licht temidden van zoveel duistere wolken.

TENSLOTTE

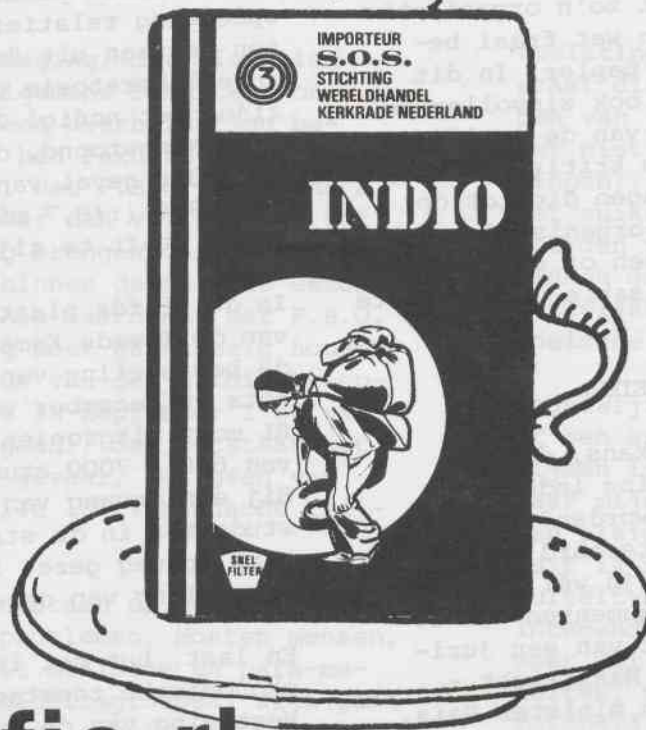
De nota is toegezonden aan een veelheid van personen en instantie's, waaronder uiteraard minister Pais en de politieke partijen. Deze zullen nu uitspraken moeten doen, en beslissingen moeten nemen - beslissingen, waarvoor onmiskenbaar moed nodig is, nu de bezuinigingen het politieke debat beheersen.

Het woord is daarom nu aan de minister en de Tweede Kamer.

Aart Resoort

Het artikel is niet polemisch van strekking, maar positief-opbouwend, passend in de christelijke-humanistische traditie der Westerse beschaving (amen).

citaat A.P. Resoort.



koffie ri

Hoewel artikeltjes over ontwikkelingssamenwerking niet bij iedereen in de smaak blijken te vallen, wil ik toch aandacht vragen voor een onderwerp dat er veel mee te maken heeft, namelijk : koffie.

In de West-Europese landen wordt koffie tot de genotmiddelen gerekend, maar in Afrika en Zuid-Amerika is koffie voor veel mensen een middel van bestaan, zij het dan een niet zo rooskleurig bestaan.

De handel in koffie wordt vrijwel volledig beheerst door enkele grote koffie-handelaren, waardoor de boeren die de koffie verbouwen overgeleverd zijn aan de grillen van de handelaren. Hun afhankelijkheid wordt in stand gehouden door leningen die ze door hun oogst moeten terugbetalen, het ontbreken van alternatieve afzetgebieden en dergelijke.

S.O.S. is een internationaal bekende roep om hulp, maar ook de naam van een handelsorganisatie die zich bezighoudt met het bewust maken van mensen ten aanzien van deze problematiek. Zij doet dat onder andere door het scheppen van andere afzetgebieden voor produkten zoals koffie, thee, handwerkprodukten

e.d.. Bij de S.O.S. in Kerkrade en de diverse wereldwinkels is uitvoerige informatie beschikbaar voor diegene die er meer over wel weten.

Een van de landen waar geprobeerd wordt om de monopolie-structuren te doorbreken, is Guatamala. Daar hebben enige duizenden kleine koffieplanters zich aangesloten bij een coöperatie, die rechtstreeks handel drijft met S.O.S. in Nederland. Daardoor is het mogelijk de boeren meer te betalen voor hun koffie, soms 5, soms 15 dollar per 50 kg. koffie. Door het kopen van deze S.O.S. - Guatamala - Koffie steun je de

koffieboeren zowel financieel als moreel; de koffie heet dan ook Solidariteitskoffie.

"Blijft daar niet veel te veel van aan de strijkstok hangen?", hoor je dan meteen. Afgezien van het feit dat SOS volledige openheid betracht over de kalkulatie van de verkoopprijs, de boekhouding door een accountantsbureau wordt gecontroleerd en andere garantie's waardoor je zakelijk overtuigd kan worden van de goede trouw, vraag ik me af of we ons wantrouwen niet vaak wat te snel te voorschijn halen om ons nietsdoen te motiveren.

Wat heeft dat alles met de RL te maken?

Afgezien van bier worden aan deze universiteit ook grote hoeveelheden koffie gekonsumeerd; de RL vormt daardoor een niet onaanzienlijke afnemer. Enige tijd geleden is al eerder, op een wat meer interne wijze, aandacht gevraagd voor deze zaak. Als gevolg daarvan zijn er in het B.M.C. nu twee capaciteitsgroepen, Biofysica en Fysiologie, die volledig overgeschakeld zijn op Guatamala-koffie, alsmede een halve groep die, vermoedelijk vanwege de kwaliteit van deze Solidariteitskoffie, regelmatig te gast is bij een van deze groepen. Niettemin een relatief gering aantal mensen ten opzichte van de universiteitsbevolking.

Andere groepen dienen dit voorbeeld te volgen; zelfs de centrale koffievoorziening in bijv. het Hoofdgebouw kan overschakelen op S.O.S.-koffie nu ook grootverbruikersverpakkingen in de handel zijn geschikt voor de daar gebruikte apparatuur.

Breng het onderwerp eens ter sprake in je groep of laat je stem horen waar dat nodig is!

"Wat gaat me dat nou kosten?". Inderdaad, de Guatamala-Solidariteitskoffie is wat duurder dan de koffie bij de supermarkt (hoewel één van D.E. grote koffiemarken - ik zal de naam niet noemen - ook koffie verkoopt van Guatamala-

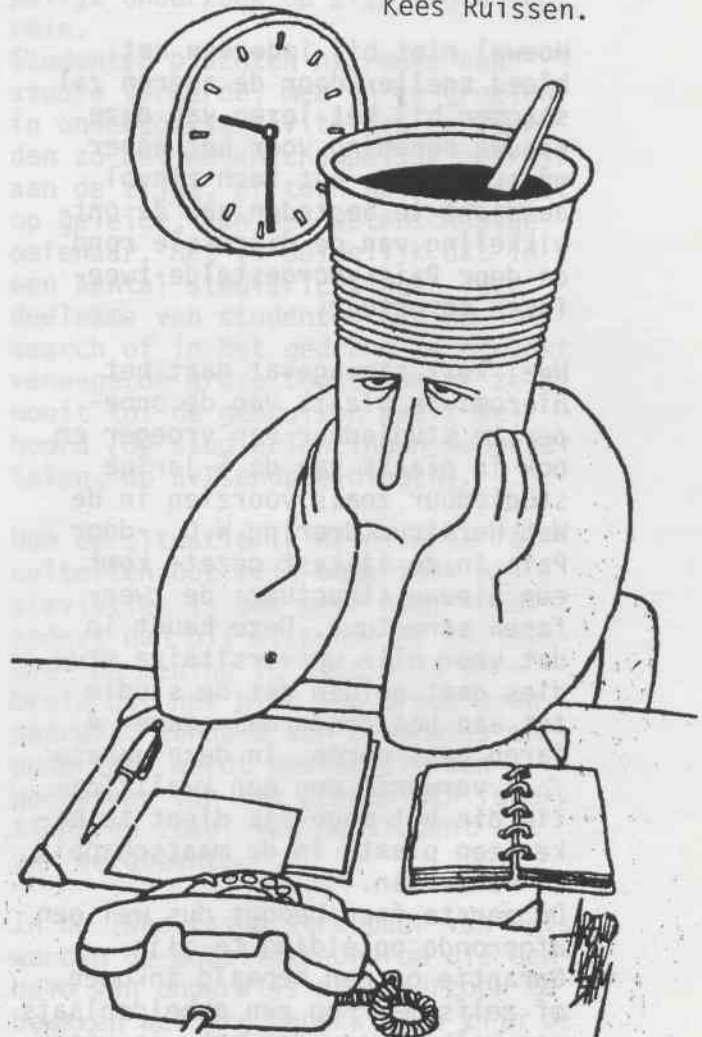
kwaliteit, die zelfs duurder (geweest) is dan de S.O.S.-koffie). Alle waar naar zijn geld en uiteindelijk resulteert dat in een slechts zeer geringe verhoging per kop.

Bovendien kan bij inkoop in het groot de prijs aanzienlijk dalen.

Koop eens een pak voor de proef bij een wereldwinkel of leen er één bij Biofysica (Rosy Borgman tst. 155) en toon je solidair.

S.O.S. Kerkrade: Holzstraat 19
Wereldwinkel : Brusselsestr. 56
Maastricht.

Kees Ruissen.



serie hoger onderwijs kritiek op de twee-fasen structuur

In dit artikel bespreekt Hans Adriaanse de twee-fasen structuur, een nieuw wetsontwerp van Minister Pais.

Op het moment dat dit geschreven wordt, heeft de Academische Raad haar standpunt nog niet bepaald. Het daartoe strekkende pre-advies van de COVWO is ingetrokken.

Aan het verloop van de discussie zal in de volgende aflevering aandacht worden geschonken.

Hoewel niet bij iedereen het bloed sneller door de aderen zal stromen bij het lezen van deze nieuwe benaming voor het hoger onderwijs, is het toch zinvol aandacht te besteden aan de ontwikkeling van de discussie rond de door Pais voorgestelde twee-fasen structuur.

Heel kort samengevat gaat het hierom: in plaats van de onbeperkte studieduur van vroeger en ook in plaats van de 5-jarige studieduur zoals voorzien in de Wet Herstructurering W.O. -door Pais in de ijskast gezet- komt een nieuwe structuur: de twee-fasen structuur. Deze houdt in dat voor alle universitaire studies gaat gelden dat de studie tot aan het doctoraal examen 4 jaren gaat duren. In deze *eerste fase* verwerft men een kwalificatie die het mogelijk dient te maken een plaats in de maatschappij te verwerven.

De eerste fase beoogt dus wel een afgeronde opleiding te zijn. Garantie op een bepaald inkomen, of zelfs maar op een arbeidsplaats van welk niveau dan ook, is uiteraard niet te geven. "We zullen moeten leren leven met een lossere koppeling tussen opleiding en plaats in het arbeidsbestel", aldus de Minister.

De *tweede fase* duurt één of twee jaren. In deze fase worden opleidingen geprogrammeerd met een specifiek doel, bijv. de docenten opleiding, de onderzoekers opleiding. In deze fase kan de bioloog bijv. de kwalificatie leraar biologie verwerven. Of de student sociologie kan zich kwalificeren tot het gaan doen van sociologisch onderzoek. De feitelijke wetenschapsbeoefening komt later pas. De student die een onderzoeksaantekening heeft verworven, kan meedingen naar een onderzoeksassistent-plaats. Op een dergelijke plaats kan men feitelijk deelnemen aan het beoefenen van wetenschap op een bepaald terrein. Gedacht wordt aan een periode van drie jaar, waarbinnen promotie mogelijk zou moeten zijn.

Vermeld moet nog worden dat selectie plaats vindt bij de overgang van de eerste naar de tweede fase. Gemiddeld 40% zou door mogen stromen naar de tweede fase. Enkele faculteiten w.o. die der Geneeskunde krijgen een honderd procentsdoorstroming.

In het volgende worden enkele punten van kritiek besproken, die van diverse zijden op het Voorontwerp van Wet naar voren zijn gebracht.

GAAT ACADEMISCH NEDERLAND DWARS LIGGEN?

De Minister heeft naar goed gebruik zijn voorontwerp ter advisering voorgelegd aan de Academische Raad, het orgaan waarin alle Nederlandse universiteiten en hogescholen zijn vertegenwoordigd. Via een complexe procedure krijgen de instellingen nu de gelegenheid om hun mening te geven over de ministeriële plannen.

Op enkele belangrijke punten lijken de voornemens van de Minister de goedkeuring van de Nederlandse academische wereld niet te kunnen wegdragen.

Hoewel het Parlement heeft ingestemd met de Nota Hoger Onderwijs voor Velen waarvan de voorstellen in het hier besproken Voorontwerp een uitvloeisel zijn, ziet het er naar uit dat de Minister veelal een afwijzende houding zal tegenkomen bij de direct betrokkenen: de universiteiten en hogescholen.

De belangrijkste bezwaren tegen het wetsvoorstel zijn vervat in een kritiek die verwoord is vanuit de Katholieke Universiteit Nijmegen. De KUN is van mening dat de Minister nagelaten heeft overleg te voeren met de diverse instellingen van Hoger Onderwijs over de verdere detaillering van de voorstellen in de nota Hoger Onderwijs voor Velen.

Verder acht de KUN het onverteerbaar dat de Minister al het werk dat is verricht onder de vorige bewindslieden, het duo Van Kemnade/Klein in de prullemand wil stoppen. (onder de vorige Minister hebben alle universiteiten gewerkt aan de invulling van een 5-jarige structuur: deze "Herprogrammering" is door Pais middels een machtigingswet opzij geschoven).

Nu is over deze herprogrammering jarenlang veel te doen geweest in alle instellingen van hoger onderwijs: het heeft jaren geduurd, en een niet direkt becijferbaar aantal praaturen gekost, vooraleer eindelijk de leerplannen voor een 5-jarige cursusduur op tafel lagen.

Het is voorstelbaar dat de animo om nu fris van de lever, weer eens een andere structuur te gaan invullen met een nieuw leerplan niet groot is. Maar naast dit procedureel bezwaar is er meer. Men acht de kern van wat men wetenschappelijk onderwijs noemt in gevaar.

Immers, zal het mogelijk zijn in 4 jaar een opleiding te verzorgen die geacht kan worden de doelstellingen van het wetenschappelijke onderwijs na te streven? Bedoeling daarvan is "op te leiden tot zelfstandige wetenschapsbeoefening".

EENHEID VAN ONDERWIJS EN ONDERZOEK.

Als kern van het academisch functioneren is in het verleden steeds beschouwd de eenheid van onderwijs en onderzoek. Hiermee wordt bedoeld de aanname dat iemand alleen dan een goed academisch docent kan zijn, wanneer deze docent, naast zijn onderwijsactiviteiten, persoonlijk bezig is met wetenschappelijk onderzoek op zijn eigen terrein.

Studenten plachten naarmate hun studie vorderde, mee in te groeien in onderzoeksactiviteiten en leerden zo het wetenschappelijk bedrijf aan de zijde, of toch op zijn minst op geleide, van een wetenschapsbeoefenaar. Het is duidelijk dat in een aantal studierichtingen deze deelname van studenten aan research of in het gedrang is geraakt vanwege de grote toestroom of zelfs nooit tot de gebruiken heeft behoord (de studierichtingen moderne talen, de artsopleidingen).

Hoe de situatie in de diverse faculteiten ook zij -onderzoek bij slavistiek is ook weer heel iets anders dan bij wiskunde of sociologie- de mening is toch wijd verbreid dat het hier een groot goed betreft. Eenheid van onderwijs en onderzoek wordt gezien als een hoeksteen van het academisch functioneren zowel van de student als van de docent.

In de Twee-fasen structuur van Pais worden de mogelijkheden om die eenheid van onderwijs en onderzoek te bewaren wel erg beperkt. Zo zijn de instellingen van oordeel.

In concreto wordt Pais verweten dat hij de hoofddoelstelling van het wetenschappelijk onderwijs, ontkracht:

Een opleiding is al wetenschappelijk wanneer de student kennis neemt van resultaten van onderzoek, deze interpreteert en toepast. Het doen van een routinematig leeronderzoekje moet de pil dan vergulden. De critici van het wetsvoorstel vinden dat geen terechte operationalisatie van het begrip *wetenschappelijk*. Ze menen dat elke student in staat moet worden gesteld te participeren in wetenschappelijk onderzoek.

ONDERZOEK ALS CARRIÈRE-LIJN.

Van de activiteiten die personeel binnen de universiteit legaal mogen verrichten, heeft onderzoek steeds de hoogste status gehad. Het wetenschappelijk personeel had en heeft een onderzoeksverplichting; in feite moet het eerder vechten om een onderzoeksrecht. Bij een grote onderwijs- en bestuurslast is het moeilijk voldoende tijd te vinden voor zulke lange termijnzaken als onderzoek. Bovendien kost onderzoek meestal veel geld, zodat van die kant ook geregeld de grenzen in zicht komen.

In de toelichting op zijn wet stelt Pais nu voor dat er een groot aantal 3-jarige assistent-onderzoekers plaatsen binnen de Universiteiten moet worden gecreëerd. Hij acht het nodig dat het onderzoek dat wordt verricht, voortdurend door nieuwe krachten wordt bemand. Het accent in de werkzaamheden van het wetenschappelijk personeel in vaste dienst zou dan komen te liggen op het begeleiden van grote aantallen junior-onderzoekers. Het belangrijkste deel van het onderzoeksbudget, voorzover dit uit personeelskosten bestaat, zou besteed worden aan de assistent-onderzoekers.

Bij het beoordelen van geschetst onderzoekproblematiek vormt het samenvallen van "de" belangen van de research en de individuele belangen van de onderzoeker een complicerende factor.

Binnen de RL is van de zijde van de Medische Faculteit, bij monde van haar Research Commissie, bovenomschreven bezwaar ook verwoord. Opvallend is dat de RL het op het punt van de carrière-lijn via verdiensten in het onderwijs het volledig laat afweten. Volkomen begrijpelijk dus dat m.n. deze bezorgdheid van de positie van het onderzoek in het facultaire standpunt naar voren komt.

STORTVLOED VAN KRITIEK OP PAISTRUE-RING.

De kritiek van vele zijden stapelt zich op: het landelijk Beraad van studentendecanen beklagt zich over het ontbreken van de uitwerking van de studenten-begeleiding, de centrales verklaren zich tegen de overplaatsingen die het gevolg zouden zijn van concentratie van tweede-fase opleidingen, de wetenschapswinkels signaleren de verkleining van mogelijkheden om het onderzoeksbeleid vanaf de basis te beïnvloeden. De Faculteiten van vele instellingen vrezden hernieuwde herprogrammerings-ronde's terwijl ze met de vorige ronde nog maar nauwelijks aan de uitvoering waren toegekomen. Studentenbonden kritiseren het strakke keurslijf waarbinnen gestudeerd zal moeten worden. Decanen wijzen op het gemis aan mogelijkheden om een keuze te herzien of om deel te nemen aan bestuurswerk. In werkgeverskringen is men zelfs aan het terugkomen van de slogan "korter, minder duur, wij vakken ze wel verder": gewezen wordt op de noodzaak van goed post-academisch of post-hoger onderwijs. Onderwijskundigen geven Pais te denken wanneer ze hem voorrekenen hoeveel meer er wel niet gevraagd gaat worden van de docenten en wat hij ze wel niet wil bijleren aan doceervaardigheden om dat allemaal aan te kunnen.

Toch ziet het er naar uit dat de twee-fasen structuur al een aanvaarde realiteit is. Althans buiten de academische wereld.

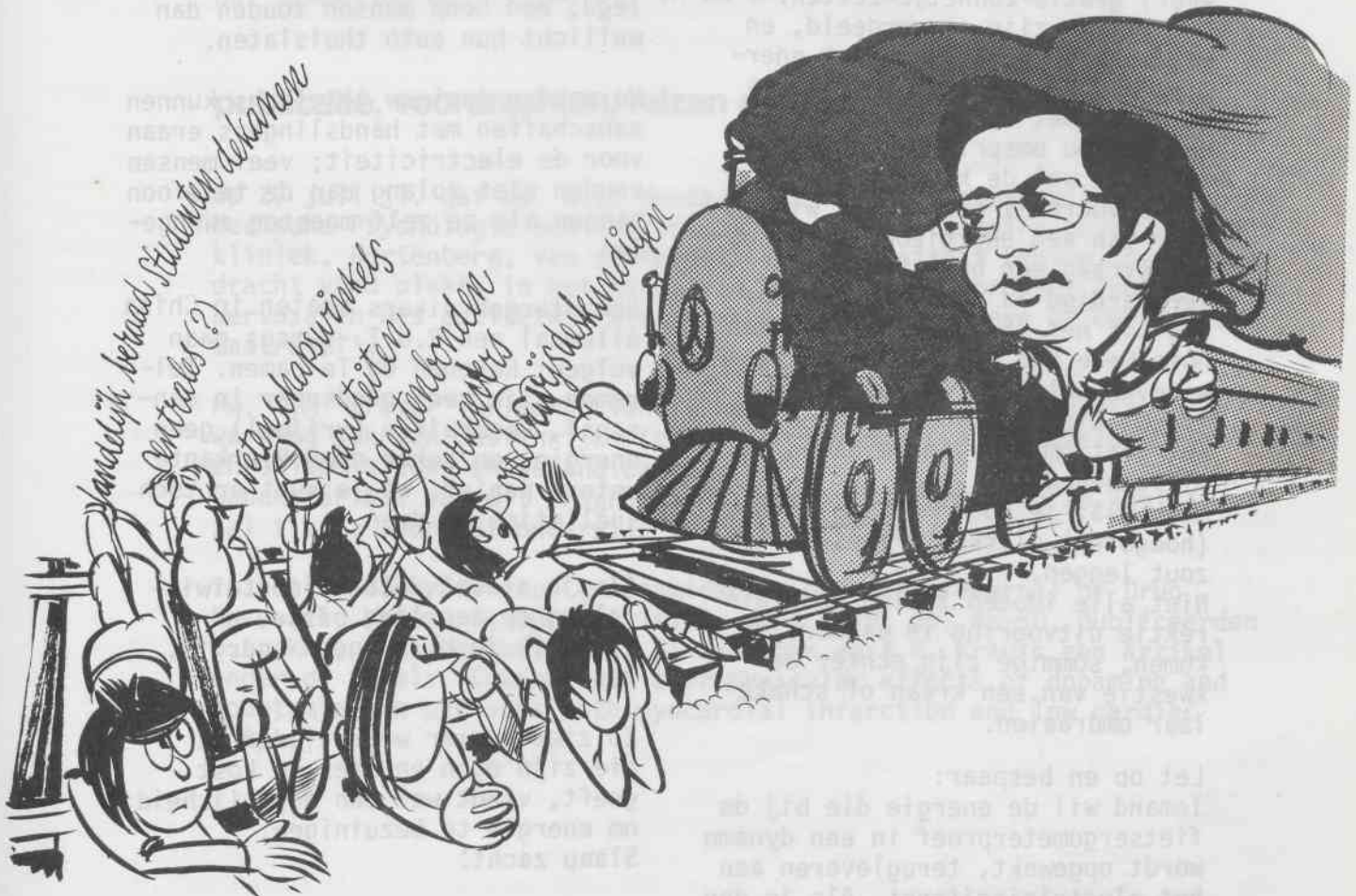
ER ZIT EEN BESLUITVAARDIG ECONOMOOP OP O & W.

De Minister heeft in zijn nota en voorontwerp steeds een bijzonder optimistisch tijdschema voor behandeling ervan, bijgeleverd. Tot nu toe heeft Pais een aantal niet onbetekende slagen gewonnen zowel in het Kabinet als in relatie tot het onderwijsveld en de bonden. Zijn optreden in deze onderhandelingen is vooral veelal omgeven door onduidelijkheid.

Het vooroverleg ontbreekt of beperkt zich tot het uitwisselen van standpunten. De mogelijkheid om de gang van zaken te beïnvloeden blijkt steeds weer gering. Met zijn beide Aktie-plannen heeft Pais evenwel bewezen extra-plaatsen te kunnen creëren in een tijd dat vrijwel iedereen terugmoet. Hij presenteert deze plannen dan weliswaar op een "slikken of stikken" manier aan de betrokkenen, zodat de mensen in het veld zich niet gehoord voelen.

Of Pais met deze tactiek ook de Nederlandse Academische wereld op zijn spoor zal kunnen krijgen, zal in de komende maanden duidelijk worden.

Hans Adriaanse.



Kees Rutzen.

energie geloof het maar nie

In het vorige nummer van deze uitstekende uitgave heeft u kunnen lezen hoe mager de opbrengst was van de energiebezuinigingsprijsvraag. Omdat we niet konden geloven dat het RL-volkje (dat is heel wat anders dan het REL-volkje) zo weinig energiebewust zou zijn, hebben we ons redactionele oor eens te luisteren gelegd in de zogeheten "wandelingen" van de RL. Afgezien van het wandelen gebeuren daar nog andere dingen zoals discussiëren en redeneren, hardop denken e.d.

Het bleek al spoedig dat daar zeer waardevolle bezuinigingsideeën het (gratis) daglicht te zien kregen. De bedenkers waren echter te bescheiden om hun idee op papier te zetten en mee te dingen naar de hoofdprijs. Om te voorkomen dat hun licht onder de korenmaat verborgen blijft, willen we enkele bezuinigingsdenkbeelden in het (alweer) gratis zonnetje zetten. De prijzen zijn al verdeeld, en dat is maar goed ook, want energie bezuinigen heeft toch alles te maken met verantwoord met ons milieu omspringen en dan is het toch wel de klap op de stinkende vuurpijl als je als winnaar van een energiebezuinigingsprijsvraag een boek krijgt dat vervaardigd is door, en uitgegeven bij het 75-jarig bestaan van, nota bene D.S.M., een bedrijf, waarvan het toch wel duidelijk is dat die niet voorop lopen als het gaat om energie besparen en milieubehoud.

Maar alà, je kunt niet op alle (hoogoven) slakken (Frans Kali) zout leggen.

Niet alle ideeën zullen voor directie uitvoering in aanmerking komen, sommige zijn echter een kwestie van een kraan of schakelaar omdraaien.

Let op en bespaar:

Iemand wil de energie die bij de fietsergometerproef in een dynamo wordt opgewekt, terugleveren aan het electriciteitsnet. Als je dan meteen zorg draagt voor een continue bemanning sla je twee vliegen in één klap; meer proefpersonen en

een continue stroomvoorziening. De energie kan meteen weer in het B.M.C. worden gebruikt; zo houdt het warme zweet van de één, via de koelkast het bier van de ander koel.

Op alle toiletten kan van de wastafels gerust het warme water worden afgesloten; je handen wassen kun je met koud water ook wel. Evenzo kunnen daar de helft van de T.L.-buizen afgeschakeld worden; het blijft dan nog licht genoeg en anders doe je het maar op de tast.

Als er nog eens een minister het B.M.C. komt bezoeken, zouden we kunnen vragen of de chauffeurs van de ministeriële automobielen gedurende het, meer dan een uur durend bezoek, de motoren afzetten; een kwestie van het goede voorbeeld geven.

Tussen de diverse locaties zou een snelfiets-pad moeten worden aangelegd; een hoop mensen zouden dan wellicht hun auto thuislaten.

We zouden opnieuw telefoons kunnen aanschaffen met handslingers eraan voor de electriciteit; veel mensen zouden niet zolang aan de telefoon hangen als ze zelf moesten zwenge-len.

Computergebruikers moeten in China allemaal een R.O.T.-cursus gaan volgen: Rekenen Op Telramen. Telramen zijn veel goedkoper in aanschaf, verbruiken (vrijwel) geen energie, en zeker geen vierkante meters papier, en je kunt er toch spelletjes op doen.

Als je slaapt, staat je stofwisseling op een laag pitje, en verbruik je bijna geen energie, dus.....

Zo ziet u maar weer, iedereen die zijn ogen en oren de kost geeft, vindt wel een mogelijkheid om energie te bezuinigen. Slaap zacht!

Kees Ruissen.

leden delegatie RI in academische raad

Op grond van de artikelen 43 en 45 van de W.U.B. heeft de R.L. zitting in de Academische Raad en de Dagelijkse Raad van de Academische Raad. Volgens art.43 lid 3 en art.45 lid 2 van de W.U.B. worden de leden van de delegatie en hun plaatsvervangers van de R.L. door de Universiteitsraad benoemd.

De zittingstermijn van de huidige delegatie loopt per 4 november 1979 af. Dit betekent, dat de Universiteitsraad per dezelfde datum een nieuwe delegatie plus plaatsvervangers voor een periode van 2 jaar dient te benoemen.

Volgens art.43 lid 3 van de W.U.B. is de rector magnificus lid van de delegatie van de R.L. in de Academische Raad. De delegatie is voorts samengesteld uit een lid uit het niet-wetenschappelijk personeel en een student. Bovendien heeft de Universiteitsraad op 4 november 1977 besloten, dat een lid van de Academische Raad en diens plaatsvervanger uit eenzelfde geleding van de universitaire gemeenschap dienen te komen. Tenslotte is in art.43 lid 3 van de W.U.B. bepaald, dat de zittende leden kunnen worden herbenoemd.

Op basis van het bovenstaande dient de Universiteitsraad per 4 november 1979 de volgende benoemingen te doen:

- a. naast de rector-magnificus, twee leden voor de Academische Raad uit resp. de geleding niet-wetenschappelijk personeel en studenten;
- b. drie plaatsvervangende leden uit resp. de geleding wetenschappelijk personeel, niet-wetenschappelijk personeel en studenten;
- c. één lid en één plaatsvervangend lid voor de Dagelijkse Raad, waarbij het lid dient te worden aangewezen uit de onder a. bedoelde personen.

De Universiteitsraad zal deze leden in zijn vergadering van 11 oktober 1979 benoemen.

Degenen, die belangstelling hebben voor een van deze functies en menen daarvoor in aanmerking te komen, dan wel zij die de aandacht willen vestigen op kandidaten, worden verzocht zich in verbinding te stellen met het Presidium van de Universiteitsraad. De reacties zullen uiteraard met de nodige vertrouwelijkheid en zorgvuldigheid worden behandeld.

De griffier van de Universiteitsraad is ambtshalve belast met het sekretariaat van het Presidium; bij hem kunnen nadere inlichtingen worden verkregen. (Hoofdgebouw, kamer 211, tst. 111/114).

De sluiting van de kandidaatstelling is bepaald op donderdag 11 oktober 1979 om 12.00 uur.

erop geattendeerd dat door toepassing van de regeling een klager mogelijk zijn beroepsrecht bij de ambtenarenrechter kan verliezen. Zij acht het gewenst dat iedere klager duidelijk wordt gewezen op de mogelijke consequenties van de regeling. Voorts vindt een discussie plaats over de inhoud van de regeling.

Overige onderwerpen

- bedrijfsgeneeskundige dienst
- beheersreglement
- capaciteitsgroepen op poolplaatsen
- variabele werktijden
- verlof Kerstmis - Nieuwjaar
- virologisch onderzoek

F. van Geel

schets van een juridische opleiding aan de rl 2

Onlangs werd door de RL aan Minister Pais een schets van een juridische studierichting aan de Rijksuniversiteit Limburg aangeboden. Een rechtenopleiding zou een der eerste stappen kunnen zijn op de weg die leidt tot verdere uitbouw van de universiteit.

In het julinumnummer van Maffius (nr. 7) werd aan de inhoud van dit rapport een eerste bijdrage gewijd. Daarin werd beschreven, dat gedacht wordt aan een beroepsgerichte opleiding, opgezet volgens het model van de probleem-oriëntatie, zoals dat ook aan de medische faculteit gebezigd wordt. De studie zou niet opgesplitst worden volgens de traditionele indeling in burgerlijk recht, staatsrecht, strafrecht etc., maar volgens thema's die worden ontleend aan gebieden van menselijk handelen, zoals: wonen, werknamen, leven en gezondheid, verkeer, samenlevingsvormen, consumeren, leefmilieu, problemen van minderheden, afwijkend gedrag etc.

De opleiding zal, naast het aanbieden van kennis ook aandacht schenken aan het bijbrengen van vaardigheden als omgaan met taal, analyseren van juridische teksten en arresten, het oplossen van casusposities e.a.

Deze tweede bijdrage gaat in op een aantal andere facetten van een juridische opleiding zoals die in het rapport wordt geschetst.

Inrichting van het onderwijs

Hoe moet men zich een juridische opleiding zoals men die in Maastricht voor ogen heeft nu voorstellen?

Bij het beantwoorden van deze vraag komen begrippen aan de orde die vertrouwd klinken doordat ze inmiddels al een vijftal jaren gemeengoed zijn in de medische faculteit: werkboeken, onderwijsgroepen, vaardigheidstraining, stages.

Werkboeken

Een belangrijke plaats zullen de werkboeken of blokboeken innemen. Doordat bij een juridische opleiding veel minder stafleden beschikbaar zijn dan in de medische, zullen de juridische studenten meer zijn aangewezen op zelfwerkzaamheid. De werkboeken zullen hen daarbij moeten gidsen. Een voordeel daarvan is, dat men in de loop van de jaren de moeilijkheidsgraad kan opvoeren. In de eerste jaren zal het werkboek de student op zijn tocht aan de hand leiden, geleidelijk kan men overgaan tot het aangeven van globale routebeschrijvingen, tegen het einde zal men hem op weg sturen met niet meer dan kaart en kompas. Zo wordt de moeilijkheidsgraad van de studie niet opgevoerd door eerst makkelijke en later moeilijker thema's aan te bieden, maar door de hoeveelheid en de aard van instructies die de student in zijn werkboek aantreft te wijzigen. Bij gevorderde studenten wordt aldus meer beroep gedaan op hun zelfwerkzaamheid en op hun gegroeide probleem-oplossend vermogen. Het is duidelijk, dat de onderwijstaak van de docenten daarbij voornamelijk zal bestaan in het ontwerpen, bijhouden van de werkboeken.

Onderwijsgroepen

In de medische faculteit is het gebruikelijk, dat er ongeveer één staflid is op tien studenten. Bij juristen ligt deze verhouding op 1:35. Dat betekent, dat het onmogelijk zal zijn te werken met onderwijsgroepen van ongeveer acht personen, zoals dat bij de medische opleiding het geval is. Daardoor wordt de functie van de onderwijsgroep verzwakt en zullen de studenten, meer nog dan hun medische collega's zijn aangewezen op zelfwerkzaamheid.

Ook zullen mogelijkheden gezocht moeten worden om deze grote groep toch werkbaar te maken. Daarbij kan bijv. gedacht worden aan opdeling in subgroepen die zich elk met deelproblemen bezig houden en daarover verslag uitbrengen aan de hele groep. In de werkboeken zou op deze werkwijze ingespeeld kunnen worden door te werken met deelopdrachten. Daarbij kan men bijv. problemen presenteren in de vorm van conflicten tussen partijen. Een subgroep zou dan het standpunt van partij A moeten verdedigen een andere zou de belangen van partij B moeten behartigen. Een dergelijke wijze van werken vindt ook in de thans bestaande juridische faculteiten nu en dan toepassing.

Stages

Over de vaardigheidstraining is in het vorige artikel al gesproken. Naast dergelijke trainingen, die, hoe zinvol ze ook zijn, toch een vorm van droogzwemmen blijven, kunnen stages een belangrijke rol spelen.

In een vroeg stadium zouden de studenten met de juridische praktijk geconfronteerd kunnen worden door bijvoorbeeld daarvoor in aanmerking komende instanties te bezoeken. In een verder gevorderde fase zouden zij dan enige tijd in de juridische praktijk werkzaam kunnen zijn. Overigens zal het nog wel heel problematisch worden, voor alle studenten stagemogelijkheden te creëren. Als men bijvoorbeeld denkt aan een jaarlijkse instroom van 500 studenten is de omvang van dat probleem duidelijk te onderkennen. Er zullen vooral in de regio maar ook daarbuiten op breed front contacten gelegd moeten worden met allerlei personen en organen, die met juridische problemen te maken hebben. Dergelijke contacten zijn mede uit anderen hoofde zinvol en van waarde, omdat ze de instelling de gelegenheid bieden ook op dit gebied een factor van betekenis te worden in het maatschappelijk leven, vooral van de omringende regio.

Slot

De 'Schets van een juridische studierichting aan de Rijksuniversiteit Limburg' ligt inmiddels in Den Haag.

De RL gaat met de van haar bekende voorvarendheid uit van een start met honderd studenten in 1982, via 300 in 1984 oplopend tot 500 in 1985 en volgende jaren. Volgens deze opzet zouden er in 1986, rekening houdend met een zekere afval ongeveer 1650 studenten zijn. Het personeel zou moeten groeien van ongeveer 20 in 1982 naar ongeveer 100 in 1984.

Het is duidelijk, dat een dergelijke start, met een vrij snelle uitbreiding hoge eisen zal stellen aan degenen die als eersten de kar moeten gaan trekken, maar ook aan de RL in haar geheel. Men denke daarbij bijv. aan problemen van ruimtelijke aard, van personeelsopbouw, van bestuurlijke inrichting etc.

Een apart probleem ligt er voor de Gemeente Maastricht op het gebied van de huisvesting.

Om tijdig met de voorbereidingen te kunnen beginnen is een snelle beslissing van de Minister nodig.

Maastricht wacht daarop met spanning en ongeduld.

J.O.



tentoonstelling zinkwitstaking 1929

De Werkgroep 'Geschiedenis Arbeidersbeweging Limburg' (GAL) heeft samen met de gemeentelijke Archiefdienst Maastricht een uitgebreide tentoonstelling gemaakt over de historische zinkwitstaking van 1929.

De zinkwitstaking van 1929, nu vijftig jaar geleden, vormde het hoogtepunt van de felle strijd tussen de katholieke en socialistische vakbeweging in Maastricht.

De directie van de Maastrichtse zinkwitfabriek had in die jaren de pest aan georganiseerde arbeiders. Op 21 juli 1929 werden zeven arbeiders ontslagen waaronder zes georganiseerden van de socialistische vakbeweging. Binnen enkele dagen was een algemene staking het antwoord van de zinkwitarbeiders die ook al onder erbarmelijke omstandigheden hun zware werk in het bedrijf moesten verrichten.

De RK-vakbeweging pleegde verraad door buiten de stakers om onderhandelingen aan te gaan met de directie. De RK-vakbeweging riep de arbeiders al weer snel op om het werk te hervatten. Met behulp van de geestelijkheid en de politie en marechaussee werden werkwilligen de fabriek in gebracht.

In het boek 'Een eeuw modern kapitalisme' van de Maastrichtenaar M. Ubachs lezen we hierover: *"Toen de staking 14 dagen geduurd had, was het den bestuurder P. Kaanen (een bestuurder van de RK-vakbeweging red.) gelukt een 80-tal onderkruipers te ronselen, die met veel vertoon van Marechaussees in de fabriek werden gebracht.*

Als protest hiertegen liepen meerdere oude getrouwen uit den katholieken vakbond. Dit vooral deed de tegenstelling tusschen de beide Bonden scherper uitkomen.

De Rooms-Katholieke pers hief een Indianengezang aan tegen de z.g. roode terreur. Hierdoor wer-

den de gemoederen dusdanig opgezweept en nam de spanning onder de bevolking dermate toe, dat slechts een vonkje aanleiding kon worden tot bloedige straatgevechten.

De door Kaanen de fabriek ingesleepte onderkruipers werden door de bevolking uitgewoond en hunne huizen werden belegerd.

De katholieken vormden een -duikboten beschermingsbrigade-, bestaande uit geestelijken en studenten, welke laatste met gummi-knuppels bewapend werden. Ook de politie -doch vooral de St. Michaelisten- traden zeer ruw op. Vrouwen werden getrapt en geslagen. Ze werden soms, staande op den drempel van hun huis, neergeslagen".

In deze sfeer zette de staking zich maanden door en in de Maastrichtse volksbuurten (buurten die nu zijn vervangen door een peperduur centrum zoals het Stokstraatkwartier) was het vaak, vooral door politie-toedoen, erg onrustig.

De tegenstellingen tussen de katholieke en socialistische vakbeweging bereikten een hoogtepunt. De moderne socialistische vakbeweging moest volgens de Rooms-Katholieke leiders, fabriekseigenaren en konservatief stadsbestuur vernietigd worden!

Zo naderde de fatale 16e oktober van 1929.

In een van de Maastrichtse volksbuurten werd plots geschoten. Een arbeider en een politieman werden gedood en er waren gewonden. In de pers werd een scherpe aanval gedaan op het roode gepeupel dat nu ook al met grof geweld tekeer ging:

In het reeds eerder genoemde boek van M. Ubachs lezen we:

"Na dit lasterlijk gestook was het welmerkwaardig te weten hoe de bevolking, en vooral de arbeidersklasse hierop reageerden. Dit uitte zich in de eerste plaats in de royale wijze waarop de stakkers gesteund werden. Aan extra uitkering kon, als gevolg van f 14.000,- die in Maastricht bijeenvergaard werden, veel voor de stakers worden gedaan.

Het ledental der moderne vakbeweging groeide. Het lezerstal op Het Volk steeg met honderd procent. De sympathie met de arbeidersbeweging wittte zich evenwel het sterkst bij de begrafenis van onze gevallen kameraad J.H. Beckers. Naar schatting liepen in den begrafenisstoet 10.000 arbeiders, die hem de laatste eer bewezen".

Achteraf is komen vast te staan dat alleen door de politie geschoten was, en dat de noodlottige schoten gelost waren door een militair politieman. De zinkwitstaking is na het vallen van de doden verlopen.

Vijftig jaar na de zinkwitstaking is het een verheugend verschijnsel dat de katholieke en socialistische vakbeweging nu samenwerken in FNV-verband. Oude tegenstellingen, waarvan vooral fabriekseigenaren herhaaldelijk handig gebruik wisten te maken, zijn gelukkig overbrugd. Al is het wel begrijpelijk dat de samenwerking in het FNV -met name in Limburg- bij oudere NKV-kaders nogal op verzet is gestuit.

De zinkwitstaking van 1929 is voor de Limburgse arbeidersbeweging een historische gebeurtenis. Het feit dat daarover nu een tentoonstelling is gemaakt, moet positief gewaardeerd worden.

Het is zeker de moeite waard een bezoek aan de tentoonstelling te brengen!

Ze is te bezichtigen tot 28 september in het Stadsarchief, Grote Looiersstraat 17 te Maastricht, op werkdagen tussen 9.00 en 17.00 uur en op zaterdag tussen 10.00 en 16.00 uur. Medio september brengt de Werkgroep GAL een boek uit over de zinkwitstaking, waarin meer informatie over de staking tegen de achtergrond van de sociale en economische geschiedenis van Maastricht in de jaren twintig van deze eeuw. Het boek is te bestellen bij de Werkgroep GAL, p/a Chrit Leenders, Boschstraat 87a, Maastricht, tel. 11423.

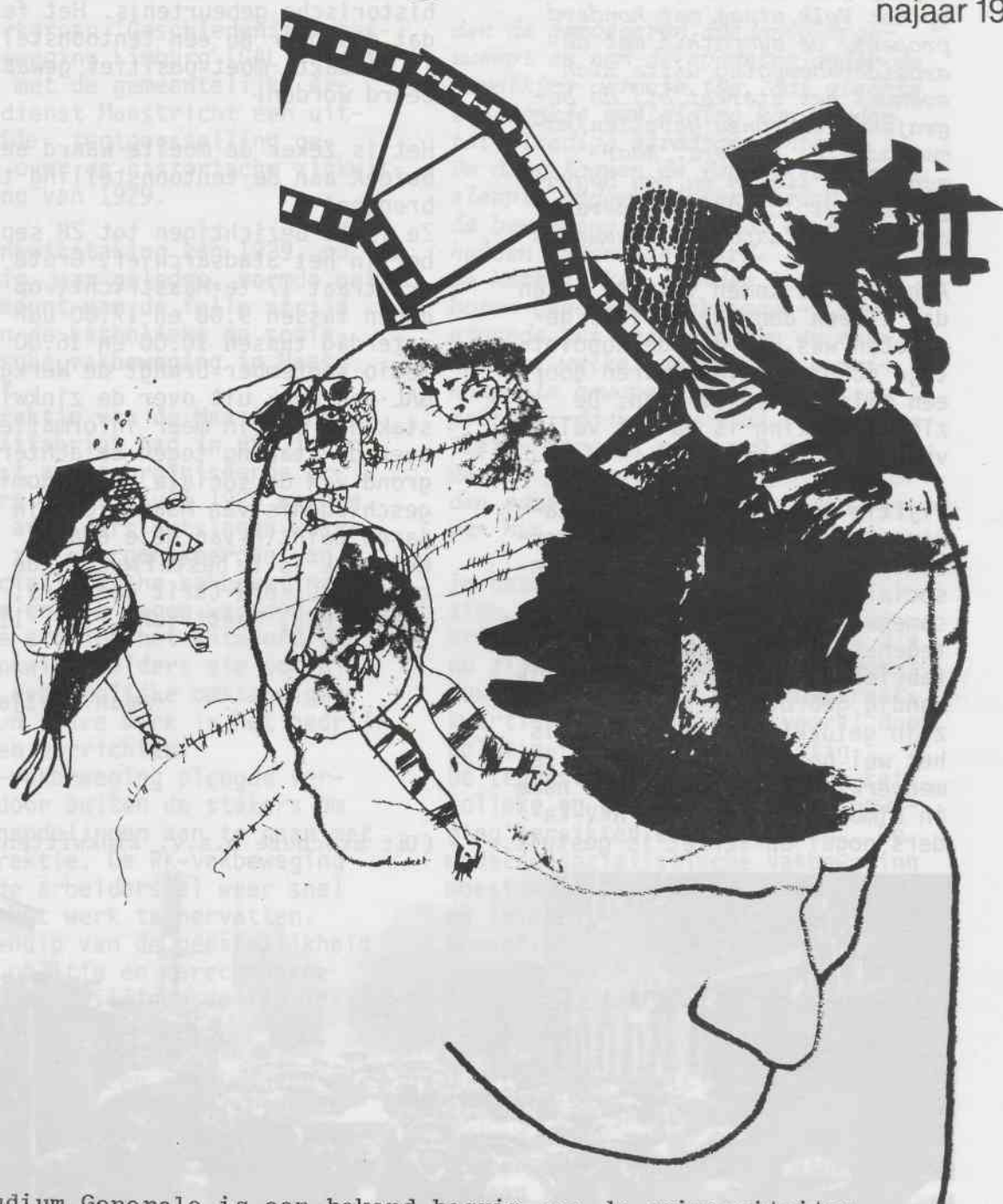
Jan Muytjens.

(Uit brochure n.a.v. zinkwittentoonstelling)



studium generale

najaar 1979



Studium Generale is een bekend begrip aan de universiteiten en hogescholen in Nederland. Echter nog niet aan de Rijksuniversiteit Limburg. Toch wordt er sinds enige maanden binnen de RL gewerkt aan het opzetten van een Studium Generale voor het Hoger Onderwijs in Maastricht.

Bij het aangeven van de taak van het Studium Generale kan verwezen worden naar de Wet op het Wetenschappelijk Onderwijs. In artikel 1 en 2 van deze wet staat namelijk als taak voor de universiteit: het bevorderen van het inzicht in de samenhang der wetenschappen en het bevorderen van het maatschappelijk verantwoordelijkheidsbesef.

In wat meer begrijpelijk Nederlands is de taak van het Studium Generale door Wijnand Wijnen geformuleerd als "het verbreden van het blikveld van de studerenden. Niet alleen hun eigen studie of vakgebied behoort hun aandacht te hebben, maar zeker ook andere vakgebieden en andere ontwikkelingen in de maatschappij".

Aan deze taak is de afgelopen maanden gewerkt door een aantal lezingencycli te organiseren voor het komend najaar, zodat vanaf woensdag 3 oktober a.s. ook de RL een programma Studium Generale kent.

In september zal dit programma door middel van een programma-boekje aan alle studenten en medewerkers van de RL worden gepresenteerd. Een verdere uitweiding over dit programma is daarom hier niet nodig.

Alleen voor de duidelijkheid dient opgemerkt te worden dat het Studium Generale niet alleen bedoeld is voor studenten, maar ook voor de medewerkers van de RL en de H.B.O.-instellingen. Het is zelfs zo, dat de activiteiten van Studium Generale voor het najaar 1979 voor iedereen uit Maastricht en omgeving vrij toegankelijk zijn.

Voor het slagen van activiteiten van het Studium Generale is het zeer belangrijk om degenen waarvoor het programma wordt samengesteld, nauw te betrekken bij het opzetten en uitwerken van deze activiteiten. Aangezien in september reeds de activiteiten voor het voorjaar 1980 worden vastgesteld is de uitnodiging aan de studenten en medewerkers van de RL om ideeën, suggesties, wensen e.d. voor de invulling van het Studium Generale-programma te spuien.

Dit alles kan geschieden bij René Verspeek (dienst AJZ), die te vinden is op de zolder van het hoofdgebouw of onder toestel 440.

René Verspeek.

De Telemaaf

ontploffing professorium ri

MAASTRICHT, zaterdag
Van onze speciale verslaggever.

Gisterochtend werd het Biomedisch Centrum van de Rijksuniversiteit Limburg ruw wakker geschud door een hevige ontploffing, die het gebouw op haar grondvesten deed schudden. De brand die daarbij ontstond werd op onovertreffelijke wijze door enige even roekeloze als doortastende medewerkers geblust. Er deden zich geen persoonlijke ongelukken voor. De explosie richtte grote schade aan, waarbij hele gedeeltes van het gebouw werden weggeslagen.

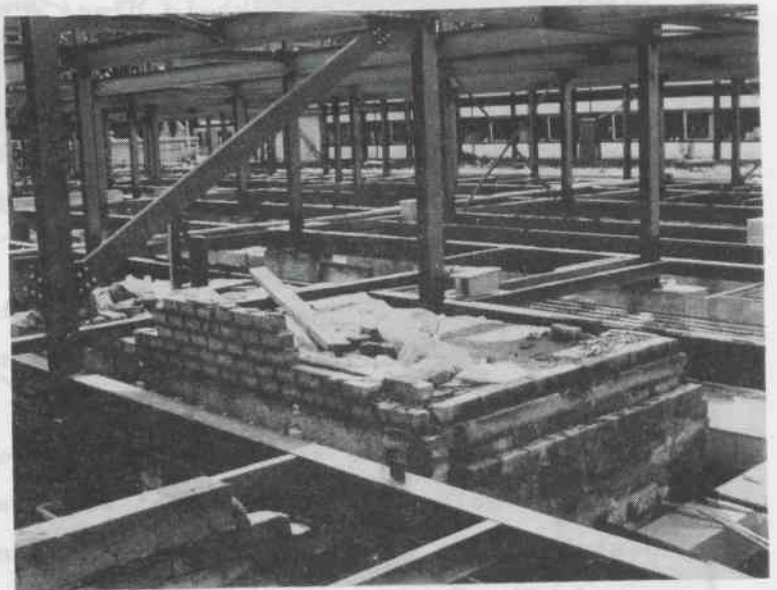
De door onze fotograaf met gevaar voor eigen leven gemaakte foto's getuigen van de vernietigende kracht van de ontploffing. De brandweer was ogenblikkelijk nadat de brand geblust was en het gebouw door de hevig geschrokken B.M.C.-ers ontruimd was, terplaatse en ging de rokende puinhopen te lijf met draagbare snuffelpalen en ander modern materieel. De inderhaast gearriveerde brandweerinhoudsdeskundige wist precies de boeken te staan waarin te vinden is wat in dit soort gevallen gedaan moet worden, en de snel geformeerde planningsgroep gaf na enige tijd het gebouw weer vrij voor gebruik.



Naarstig onderzoek wees uit dat een zgn. gassterilisator eigennig met de uitbouw van de RL was begonnen en zich middels de ontploffing enige decimeters meer ruimte had verschaft. Aangezien de kans groot geacht moest worden dat het daarbij gebruikte, giftige gas zich verspreid had, moesten naast het bedieningspersoneel, ook enige te nieuwsgierige medewerkers voor onderzoek naar de E.H.B.O. van het ziekenhuis St. Annadal vervoerd worden.

zinnige mentaliteit te bezitten en een haast provocerende visie op het medisch gezag, en deze weigerden zich aan de goede zorgen van de kliniek toe te vertrouwen. Het is betreurenswaardig dat deze kans om de contacten tussen de universiteit en de kliniek te verstevigen en te intensiveren niet is benut.

Alle betrokkenen waren bij het ter perse gaan van dit nummer overigens weer, zonder nadelige gevolgen te hebben ondervonden, aan het werk.



Na uitgebreid onderzoek door de doortastend optredende artsen daar, kon worden gekonstateerd dat vermoedelijk niemand per ongeluk door het vrijgekomen sterilisatiegas was gesteriliseerd. Om echter alle risico's uit te sluiten en een laatste proef op de som te nemen, werd in allerijl een beddenzaal ingericht om de 18 slachtoffers ter observatie op te nemen. Merkwwaardigerwijs bleek een aantal slachtoffers een hoogst eigen-



UNIVERSITEITSKOOR MAASTRICHT

Het Universiteitskoor start weer op 10 september. Ook dit jaar heeft zij weer een interessant programma, zoals een stemvormingsweekend, uitvoering artsencongres enz. Heb je interesse (medewerkers en studenten), ga eens langs tijdens de repetities iedere maandag van 18.30 tot 21.00 u. in de aula van het Hoofdgebouw.

UITWISSELING MET WEST-DUITSLAND VAN JONGE WETENSCHAPPELIJKE ONDERZOEKERS.

De "Deutscher Akademischer Austauschdienst" (D.A.A.D.) biedt jaarlijks vijf beurzen aan van max. 14 dagen, die benut kunnen worden door Ned. jonge wetenschappelijke onderzoekers voor een bezoek aan Duitse Universiteiten/Hogescholen.

De beurstoelage bedraagt DM. 75,-- per dag. De reiskosten worden vergoed door het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen.

Gegadigden voor deze beurzen dienen -bij voorkeur- vooraf zelf rechtstreeks contact met de te bezoeken Westduitse instelling op te nemen en hun verblijf aldaar te regelen.

Beursaanvraagformulieren kunnen tel. bij het Ministerie van Onderwijs en Wetenschappen worden opgevraagd (Tel. 070 - 741613/741784).

INTERUNIVERSITAIRE CURSUS MEDISCHE SOCIOLOGIE/ANTROPOLOGIE VOOR ONTWIKKELINGSLANDEN.

Van 25 september 1979 t/m 25 maart 1980 zal weer in een samenwerkingsverband tussen het Instituut voor Culturele Antropologie en Sociologie der Niet-Westerse Volken en het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Leiden een cursus Medische Sociologie/Antropologie voor Ontwikkelingslanden worden georganiseerd.

De colleges worden gegeven op dinsdagmiddag van 14.00 - 17.00 uur in het Instituut voor Tropische Geneeskunde te Leiden.

Voor inlichtingen: Drs. L.J. Slikkerveer of D. Meiners p/a Instituut voor Culturele Antropologie, Stationsplein 10, Leiden (tel. 071-148333 tst. 4080).

FEESTAVOND PvdA.

De PvdA organiseert op 8 september a.s. een feestavond in de Harmoniezaal "De Ster der Toekomst", Bredestraat te Maastricht.

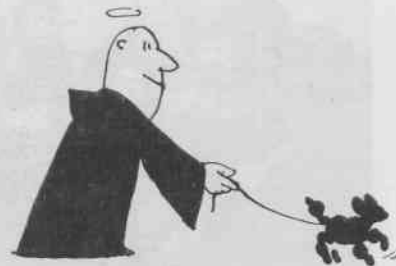
Aanvang 20.00 uur, toegang f 2,50.

Iedereen is van harte welkom, ook niet leden, speciaal studenten!

O en W SPORTDAG - 1 JUNI J.L. TE DELFT.

Ook dit jaar is de RL weer een "poedel" rijker geworden met de uitlagen: Bridge 6e plaats, hengelen 5e plaats en voetballen 5e plaats. Dank aan alle deelnemers en organisatoren!

Het ligt in de bedoeling om met ingang van het volgende nummer te starten met een mededelingenrubriek. Daarin worden zeer kort, activiteiten vermeld waarvan de redactie meent dat ze ook voor de RL-bevolking van belang kunnen zijn. Wij houden ons aanbevolen voor ideeën en suggesties, liefst zo vroeg mogelijk van te voren.





'T KLIKSKE (23 sept)

Dit unieke volksmuziek-ensemble is uit de Nederlandse theaters niet meer weg te denken. Het succes van de avondvullende optredens (en de vele schoolvoorstellingen) danken ze ongetwijfeld aan de authenticiteit van het repertoire, aan de bekooring, die van de oude instrumenten uitgaat, aan de virtuositeit, waarmee ze die tientallen instrumenten bespelen en aan de aanstekelijke wijze, waarop Herman Dewit de programma's presenteert. De groep bestaat nu 10 jaar en geniet – door televisie-optredens tot in Zweden en Finland toe – Europese vermaardheid.



CABARET

PAUL VAN VLIET VANDAAG OF MORGEN

Het is al een tijdje geleden, maar nu wordt u nog eens in de gelegenheid gesteld om een heerlijke showavond door te brengen met Paul van Vliet in uw eigen schouwburg in Maastricht.

Ja, show want Vandaag of Morgen is geen cabaret, maar entertainment.

Vandaag of Morgen... daarin ligt de hoopvolle verwachting verwerkt die ieder mens van de toekomst zou moeten hebben. De show is door Paul zelf geschreven, met bijdragen van Floor Kist en hij is opgebouwd uit veertig nummers.

Nieuwe dingen zult u vinden want nieuw is vooral de close harmony die in een groot aantal van de songs voorkomt. De inbreng van de muzikanten is ook groter dan ooit te voren.

Piano: Lex Jaspers (tevens muzikale leiding)

Gitaar: Wijnand Blok

Bas: Frank Noya

Slagwerk: Hans Beths.

vr. 21 september 1979
za. 22 september 1979

Paul van Vliet
Paul van Vliet